

VÁLOGATÁS A SZERZŐI JOGI SZAKÉRTŐ TESTÜLET SZAKVÉLEMÉNYEIBŐL

ZENEMŰ JOGOSULATLAN FELHASZNÁLÁSA

SZJSZT-02/2017

Megkereső: ügyvéd, magánszemély képviselőjében

A megkereső által feltett kérdések

1. *Megállapítható-e a magyar sorozat filmzenéjének főcímdalában és az elsőgenerációs amerikai rajzfilmsorozat filmzenéjének főcímdalában bármilyen azonosság vagy hasonlóság a kettő összevetése után? Az utóbbiból az előző beazonosítható-e?*
2. *Az 1. kérdésre adott igenlő válasz esetén az azonosság milyen mértékű és hogyan jellemezhető?*
3. *Az 1. kérdésre adott igenlő válasz esetén a hozzáférhető adatok alapján megállapítható-e, hogy az amerikai rajzfilmsorozat filmzenéjében a magyar filmsorozat filmzenéjének hivatkozott részlete – illetve azzal azonosítható motívuma – kereskedelmi céllal került forgalmazásra?*
4. *Az 1. és a 3. kérdésre adott igenlő válasz esetén a magyar filmsorozat filmzenéjének főcímdala – illetve annak a plágiummal érintett motívuma – felhasználásra került-e a kereskedelmi célú forgalmazással?*
5. *A felhasznált motívumok tárgyai-e a hatályos magyar szerzői jogi törvény által biztosított védelemnek? Tárgyai-e a hatályos amerikai szövetségi szerzői jogi törvény által biztosított védelemnek? Igenlő válasz esetén kitől kellett volna/kellene engedélyt kérni a jogszerű felhasználáshoz? Engedély hiányában jogszerű-e a jogvédett zenei motívum felhasználása?*
6. *Ha a szerzői jogi jogsértés megállapítható, ennek mértékét növeli-e a nemzetközi nyilvánosság olyan széles köre, ami az amerikai rajzfilmsorozat világviszonylatban megmutató ismertsége, illetve világviszonylatban történt sugárzása, valamint jelenlegi forgalmazása kapcsán fennáll?*
7. *A teljes vagy a megtévesztésig való azonosság fennállása esetén megszülethetett-e a plágiummal érintett zenei motívum a jogvédett eredeti zenei motívum ismerete, illetve az azzal történő valamilyen találkozás hiányában?*
8. *Általában milyen arányt képvisel egy filmzene főcímdala, illetve a zenei vezérmotívum, valamint a filmalkotást vizuálisan megjelenítő képsorozat az adott műalkotás felismerésében, vagyis abban, hogy a fogyasztó azokból az adott műalkotásra tudjon asszociálni?*

9. *Az amerikai sorozat reklámozása során milyen arányt képvisel a sorozat filmzenéjének idézett főcímdala, illetve zenei vezérmotívuma abban, hogy a fogyasztó abból magára a sorozatra tudjon asszociálni?*
10. *Az amerikai sorozat későbbi generációinak filmzenéjében felismerhető-e az elsőgenerációs (plágiummal érintett) sorozat filmzenéje, illetve annak zenei vezérmotívuma?*

A megkereső kérdései háttereként az alábbiakat adta elő.

A megbízó ügyfele a néhai V. Gy. zeneszerző filmzenei jogdíjainak örököse, és így a zeneművek jogdíjainak jelenlegi tulajdonosa. V. Gy. egyik szerzeménye a magyar televíziós filmsorozat filmzenéje volt. Az első szezont 1984-től, a másodikat 1986-tól, a harmadikat 1989-től vetítették az M. különböző csatornáin.

A közelmúltban jutott tudomására, hogy egy amerikai társaság által forgalmazott amerikai televíziós rajzfilmsorozat filmzenéjének zenei vezérmotívuma – egyetlen hang eltéréssel – teljesen azonos a magyar filmsorozat filmzenéjének zenei vezérmotívumával. Az amerikai sorozatot Magyarországon 1992. október – 1997. szeptember között vetítették, de emellett a világ számos országában is forgalmazták. Az amerikai sorozat főcímdalának szerzője S. L. amerikai zeneszerző, több világszerte ismert amerikai rajzfilm és animációs sorozat zenéjének a komponistája.

Az eljáró tanács szakértői véleménye

Előzetes megjegyzések

Az eljáró tanács az SZJSZT-jogszabályban [a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvényben, valamint a 156/1999. (XI.3.) Korm. rendeletben] és végrehajtási szabályzatában előírtak szerint működik, kizárólag a feltett kérdések és a benyújtott iratok alapján alakítja ki véleményét, helyszíni szemlét nem tart. (Lásd különösen az említett korm. rendelet 8. §-át.)

A jelen megkeresésben feltett kérdések tekintetében szükséges azt is hangsúlyozni, hogy a kormányrendelet 1. § (2) bekezdése alapján a testület hatásköre a vitás kérdések Szjt. alapján való megválaszolása. Eszerint szerzői jogi jogvita és ügy az Szjt.-ben szabályozott szerzői, szomszédos és adatbázis-előállítói jogok érvényesítésével összefüggő bármely jogvita. A (3) bekezdés is ezt erősíti meg a magánmegkeresések tekintetében, amikor rögzíti, hogy a rendelet alkalmazásában a felhasználási jog gyakorlásával kapcsolatos kérdésnek számít az Szjt.-ben szabályozott vagyoni jog gyakorlásával kapcsolatos kérdés.

Ebből fakadóan az eljáró tanács a szerzői jogi kérdések megválaszolását a magyar jogszabályok (elsősorban az Szjt.) és a magyar jogszabályokra vonatkozó joggyakorlat értelmezése útján tudja elvégezni.

A megkereső által feltett kérdésekre adott válaszok (a kérdések sorrendjét az eljáró tanács megváltoztatta a kifejtett érvelés jobb követhetősége érdekében)

Ad 1. Megállapítható-e a magyar filmsorozat filmzenéjének főcímdalában és az elsőgenerációs amerikai rajzfilmsorozat filmzenéjének főcímdalában bármilyen azonosság vagy hasonlóság a kettő összevetése után? Az utóbbiból az előző beazonosítható-e?

V. Gy. zeneműve egy rövid – együtemes – motívum ismétlésével él, az ismétlések között annyi különbséggel, hogy a motívum záróhangját hol fel-, hol levezeti. Ez az ún. témafejtés az egész mű jellemző motívuma, a filmet a közönség e zenei motívum alapján azonosítja, ez alapján ismerhető fel.

S. L. néhány bevezető ütem után hangról hangra pontosan ugyanezt a témafejtést használja azzal a különbséggel, hogy az adott hangnem negyedik fokáról is megismétli, és egy kis, rövid, összekötő jellegű egyéb anyag után újra visszahozza. Ütemszám tekintetében itt is a témafejtés dominál, (sokszor ismétlődik), a többi tekinthető átvezető anyagnak.

A két mű hangneme azonos: c-moll. A tempója azonos: cca 124 BPM. A harmonizálás a témafejtés tekintetében azonos: V. Gy. zeneszerzőnél is az alaphangnem I. fokára épülő c-moll harmónia szól, és S. L. zeneszerző esetében is. Amikor S. L. zeneszerző a IV. fokot ismétli a témafejtés, akkor a harmónia is IV. fok (f-moll).

A hangszerelésben is nagyfokú hasonlóság mutatható ki: mindkettő szintetizátordallammal és ritmuskíséréssel szól.

Mindezek alapján kijelenthető, hogy a két zenemű nagyfokú hasonlóságot mutat, a témafejtés a két műben gyakorlatilag azonos. Az utóbbiból az előző teljes mértékben beazonosítható.

Ad 2. Az 1. kérdésre adott igenlő válasz esetén az azonosság milyen mértékű és hogyan jellemezhető?

Az azonosság kétségtelen a témafejtés, a tempó (lücketés), a harmonizáció és a megszólalás (hangszerelés) tekintetében. Az azonosság laikus füllel is kétség nélkül felismerhető.

Ad 7. A teljes vagy a megtévesztésig való azonosság fennállása esetén megszülethet-e a plágiummal érintett zenei motívum a jogvédett eredeti zenei motívum ismerete, illetve az azzal történő valamilyen találkozás hiányában?

A fenti kérdésekre adott válaszok figyelembevételével az eljáró tanács álláspontja az, hogy igen nehezen feltételezhető, hogy az egyik mű a másik ismerete nélkül született volna.

Utalni kell itt arra, hogy a szerzői jog elvi szinten nem zárja ki annak a lehetőségét, hogy két (vagy több) nagyon hasonló mű egymástól függetlenül jöjjön létre. Az SZJSZT-02/2011 számú, könnyűzenei művek refrénjének nagyfokú hasonlatossága tárgyában született véleménye szerint „a nagyon hasonló művek párhuzamos, egymástól független szerzői jogi védelmének fennállására az Szt. feltételrendszere elvi lehetőséget ad. Ez zeneművek esetében

is fennáll, azaz elvileg nem elképzelhetetlen, hogy adott korban, azonos zenei közegben tevékenykedő zeneszerzők hasonló gondolatokat hasonlóan megformált művekbe öntsenek.

Az egybeesés azonban csak véletlen lehet, és kevésbé valószínű ennek a véletlennek az előfordulása a művészet alkotásainak területén, ahol az Szjt. 1. § (3) bekezdésének szubjektív eredetiségre vonatkozó feltétele jellemzően fokozottabban tükrözi a szerzői (művészi) egyedi személyiséget, mint például a tudományos vagy funkcionális művek esetében.

A véletlen párhuzamosság valószínűsítésében vagy kizárásában több tényező játszhat szerepet. Ilyen lehet a szerzők közötti kapcsolat, a művek ismertsége vagy a művek hasonlóságának mértéke, utóbbi esetében ideértve a művekben fellelhető egyezőségeket és azok terjedelmét is.”

A jelen ügyben az érdemi kérdés inkább az, melyik mű született korábban. Ha azt feltételezzük, hogy V. Gy. zeneszerzőé, akkor S. L. zeneszerző ismerhette, hallhatta V. Gy. zenéjét, és ez természetesen fordítva sem kizárt. A hasonlóságok jellege és volumene nagy valószínűséggel kizárja, hogy a két mű egymás ismerete nélkül jött létre. A művek nyilvánosságra hozatalának időpontjára vonatkozóan rendelkezésre bocsátott adatokból megalapozottan valószínűsíthető, hogy V. Gy. műve született előbb. Az kétségtelen, hogy S. L. kerülhetett olyan helyzetbe, hogy megismerhette V. Gy. kompozícióját.

Ad 5. A felhasznált motívumok tárgyai-e a hatályos magyar szerzői jogi törvény által biztosított védelemnek? Tárgyai-e a hatályos amerikai szövetségi szerzői jogi törvény által biztosított védelemnek? Igenlő válasz esetén kitől kellett volna/kellene engedélyt kérni a jogszerű felhasználáshoz? Engedély hiányában jogszerű-e a jogvédett zenei motívum felhasználása?

Előzetesen felmerül a kérdés, hogy abban az esetben, ha az érintett művek a régi Szjt. hatálya idején születtek, és a felhasználásuk is ebben az időszakban történt, a védelem fennállítását a hatályos vagy a korábban hatályban volt Szjt. alapján kell megítélni. Az Szjt. átmeneti rendelkezései között a 107. § (1) bekezdése szerint a törvény rendelkezéseit a hatálybalépését követően megkötött felhasználási szerződésekre kell alkalmazni. Ebből a contrario az következik, hogy minden más vonatkozásban azonban az új törvény alkalmazandó, így a védettség megállapításánál is. Az anyagi jogokra 1999. szeptember 1-jétől a még védelem alatt álló régebbi művekre is az új szabályokat kell alkalmazni. Más a helyzet azonban az esetekben, amikor a régi Szjt. alapján valamely mű vagy teljesítmény nem állt védelem alatt. Az Szjt. kommentárja¹ szerint „az olyan művekre és teljesítményekre tehát, amelyekre nézve a hatálybalépés előtt soha nem volt Magyarországon szerzői jogi típusú védelem, nem hatályosak az Szjt. szabályai.” (665. o.)

Ugyanakkor azonban a régi Szjt. Vhr.-jének 1. § (1) bekezdése egyértelművé tette, hogy az Szjt. védelme alá tartozó alkotások – függetlenül attól, hogy az Szjt. megnevezi-e – az iro-

¹ Gyertyánfy Péter (szerk.): Nagykomentár a szerzői jogi törvényhez. Wolters Kluwer, Bp., 2014.

dalom, a tudomány és a művészet minden alkotása, így különösen: ... – zenemű szöveggel vagy anélkül.

Figyelemmel arra is, hogy a korábbi Szjt. is védelemben részesítette a művek részeit is, feltéve, hogy azok eleget tettek az oltalom feltételeinek, nem lehet kérdés, hogy a vizsgált motívum védett lehet, feltéve, hogy egyébként eleget tesz az Szjt.-beli oltalmi kritériumoknak.

A régi Szjt. értelmezését adó mértékadó kézikönyv a következőt írja: „Felhasználáson azt a folyamatot kell érteni, amely a művet (annak átdolgozását, feldolgozását, fordítását) vagy a mű részletét a nyilvánossághoz közvetíti.”² Ez a magyarázat kétséget kizáróan utal arra, hogy nemcsak a teljes művek, de azok részleteinek felhasználása is szükségessé tette a szerző engedélyének beszerzését.

Az Szjt. 1. § (3) bekezdése szerint a műnek a szerző szellemi tevékenységéből fakadó egyéni, eredeti jelleggel kell bírnia ahhoz, hogy védelmet élvezzen. A mű szerzői jogi védelme nem függ sem mennyiségi (terjedelmi), minőségi, esztétikai jellemzőktől, sem az alkotás színvonalára vonatkozó értékítélettől. Ebből fakadóan pedig akár egy zenemű vezérmotívuma is önálló tárgya lehet a szerzői jogi védelemnek, ha az teljesíti az Szjt. 1. § (3) bekezdésében írott feltételt.

Az egyéni jelleg azt a követelményt állítja a jogosult elé, hogy a művében olyan módon fejezze ki magát, hogy azzal a saját személyiségét fejezze ki, vagyis saját alkotói választásait, döntéseit, megfontolásait tükrözze az alkotás. Az eredetiség kritériuma alapján pedig a szerzői jogi védelemhez elvárt, hogy a mű ne legyen valamely más mű szolgai másolata.

Abból a feltevésből kiindulva tehát, hogy V. Gy. komponálta először a saját zenéjét, illetve hogy az eljáró tanácsnak nem áll rendelkezésére olyan információ, ami azt támasztaná alá, hogy a zenei motívum harmadik forrásból származik (esetleg közkincsben lenne), az eljáró tanács megállapítja, hogy a zenemű vezérmotívuma önmagában is alkalmas a szerzői jogi védelemre.

Annak érdekében, hogy megállapítható legyen, szükséges lett volna-e engedélyt kérni a felhasználáshoz, védett művek tekintetében meg kell vizsgálni, hogy az adott felhasználás engedélyköteles volt-e, vagy olyan felhasználás, amely nem tartozik ebbe a körbe, például mivel szabad felhasználásnak minősült. A régi Szjt. szabályai közül itt egyedül az idézés szabálya vehető figyelembe, amely tartalmilag azonos, mint a hatályos Szjt. idézésre vonatkozó szabad felhasználási rendelkezése.

Eszerint nyilvánosságra hozott mű részletét – az átvevő mű jellege és célja által indokolt terjedelemben és az eredetihez híven – a forrás, valamint a megjelölt szerző megnevezésével bárki idézheti. A testület SZJSZT-01/2015 számú döntésében utalt arra, hogy meg kell vizsgálni, „mi az a legitim idézési cél, amelyre tekintettel a ... felhasználása ... idézésnek minősülhet. Az idézés mint szabad felhasználási esetkör létjogosultságához ugyanis az is szükséges, hogy az az átvevő mű mondanivalóját alátámassza (vagy ellentételezze), azt illusztrálja, kiemelje, megmagyarázza.”

² Petrik Ferenc (szerk.): A szerzői jog. KJK, 1990, p. 65.

Emiatt nem tartható megalapozottnak az idézés szabadságára való hivatkozás, mivel S. L. művében a vezérmotívum nem egy ettől elkülönő, önálló mondanivalót (zenei motívumot) támaszt alá, illusztrál, emel ki, hanem kifejezetten erre épül a teljes mű, sőt a vezérmotívum nélküli elemek összekötő egységek, önálló alkotásként nem értelmezhető egyetlen rész sem. Nem túlzás állítani, hogy a vezérmotívum használata nélkül nem is létezne az átvevő mű.

Itt azonban emlékeztetni kell arra a következetes gyakorlatra, amely kizárja az idézés szabadságából a zeneművek refrénjeit, arra hivatkozva, hogy ezek a zenemű legkarakterisztikusabb elemét képezik.

Az SZJSZT-33/2004 számú „Idézés zenei műből” című véleménye kifejti, hogy *„a szakértői vélemény tárgyává tett szerzői művek az ún. pop-zene tágan értelmezett műfajához tartoznak. A dallam a zenei művek lényegi részét alkotja, különösen a pop-zenei műfaj esetében, amely rövid, könnyen megjegyezhető dallamvonalra épül. E műfaj jellemzője továbbá, hogy az azonos zenei alapot használó, de szövegében eltérő 'verse' részek ismétlődését a szövegében és zenei kíséretében is azonos refrének választják el egymástól. Az egyes művek refrénrésze egy műben így esetenként számos alkalommal is ismétlődik, ezért a befogadó (hallgató) az egyes műveket elsősorban refrénje alapján azonosítja. A refrén jellemzője továbbá, hogy az sűrített, tömörített módon tartalmazza az egész mű eszenciáját. A fentiek alapján a pop-zenei művek vitathatatlanul lényegi részét képezi a refrén dallama, annak még az eredetihez hű idézés útján történő szabad felhasználása is ellentétes az idézés terjedelmi korlátját megfogalmazó rendelkezéseknek.”*

Az eljáró tanács álláspontja szerint a filmzenék vezérmotívumai legalább olyan fontosak a filmzenei alkotások felismerhetősége tekintetében, mint a popzenei művek esetében a refrén, ebből következően pedig nem lehet kétséges, hogy a vezérmotívum felhasználásához engedélyt kellett volna kérni.

Ebből fakadóan a felhasználás engedélyköteles cselekmény, és jogszerűségének a feltétele, hogy a felhasználó a szerzői jogi jogosulttól (aki a benyújtott megkeresés alapján V. Gy. zeneszerző lett volna személyesen) erre engedélyt szerezzen.

Ad 4. Az 1. és a 3. kérdésre adott igenlő válasz esetén a magyar filmsorozat filmzenéjének főcímdala – illetve annak a plágiummal érintett motívuma – felhasználásra került-e a kereskedelmi célú forgalmazással?

Az előző, 5. pontban foglalt kérdésre adott válasza visszautalva itt az eljáró tanács megerősíti, hogy a védelem alatt álló vezérmotívum felhasználásra került.

Utalva továbbá a 7. kérdésre adott válasza szükséges azt előrebocsátani, hogy a további jogi értékelést azzal az előfeltevéssel végeztük el, hogy V. Gy. műve született előbb.

Mindenekelőtt szükséges megállapítani, hogy a főcímmel vezérmotívumának más film zenéjében való felhasználása az Sztj. szerint engedélyköteles cselekmény, méghozzá a 29. § szerinti átdolgozásnak minősül arra is tekintettel, hogy a főcímmel vezérmotívumát indokolt olyan meghatározó sajátosságnak tekinteni, mint a zeneművek refrénjét, amellyel kap-

csolatban egységes a gyakorlat arra vonatkozóan, hogy ezek felhasználása minden esetben engedélyköteles felhasználás.

Figyelembe kell venni azt a tény is, hogy az átdolgozás útján megvalósuló felhasználás az 1999 előtt hatályos szerzői jogi szabályok alapján is engedélyköteles cselekmény volt [lásd az 1969. évi III. törvényhez kiadott végrehajtási rendelet 10. §-ának (1) bekezdését.]

Ad 3. Az 1. kérdésre adott igenlő válasz esetén a hozzáférhető adatok alapján megállapítható-e, hogy az amerikai rajzfilmsorozat filmzenéjében a magyar filmsorozat filmzenéjének hivatkozott részlete – illetve azzal azonosítható motívuma – kereskedelmi céllal került forgalmazásra?

Annak a magyar jogban nincs külön jelentősége, hogy a felhasználás (itt valójában nem csak a forgalmazás, hanem az átdolgozás és a film sugárzás útján való nyilvánossághoz közvetítése) kereskedelmi céllal történt-e. A szerzői jogi engedély megszerzésének kötelezettsége akkor is fennállt volna, ha a felhasználás nem kereskedelmi céllal történik meg. Ennek a felhasználás fejében járó díj meghatározása tekintetében lett volna jelentősége. Lásd még a 6. pontban adott választ.

Ad 6. Ha a szerzői jogi jogsértés megállapítható, ennek mértékét növeli-e a nemzetközi nyilvánosság olyan széles köre, ami az amerikai rajzfilmsorozat világviszonylatban megmutatkozó ismertsége, illetve világviszonylatban történt sugárzása, valamint jelenlegi forgalmazása kapcsán fennáll?

A szerzői jogi jogsértés mértékével szoros összefüggésben van, hogy milyen széles közönséghez jut el a film. Ez az összefüggés úgy mutatható ki, hogy az Szjt. 16. § (4) bekezdése szerint a szerzőt a mű felhasználására adott engedély fejében díjazás illeti meg, amelynek – eltérő megállapodás hiányában – a felhasználáshoz kapcsolódó bevétellel kell arányban állnia. A felhasználáshoz kapcsolódó bevételek nyilvánvalóan fokozhatók akkor, ha a rajzfilmsorozat széles körben, itt világviszonylatban kerül sugárzásra, ráadásul meglehetősen hosszú ideje.

A felhasználás földrajzi és időbeli terjedelme mind olyan tényezők, amelyek befolyásolhatják a szerzői jogi jogsértéssel szemben érvényesített igények (például gazdagodás megtérítése, kártérítés) mértékét.

Ad 8. Általában milyen arányt képvisel egy filmzene főcímdala, illetve a zenei vezérmotívum, valamint a filmalkotást vizuálisan megjelenítő képsorozat az adott műalkotás felismerésében, vagyis abban, hogy a fogyasztó azokból az adott műalkotásra tudjon asszociálni?

Nem véletlen a főcímmotívum elnevezés: a film zenéjének legfontosabb, legjellemzőbb része. A néző ezzel azonosítja a filmet. (Lásd a számtalan sorozat konzekvensen megtartott főcímmotívumát a James Bondtól a Rózsaszín párducig. Ezeknek a filmeknek sok-sok zeneszerzője volt, de a főcímmotívumot minden esetben megtartották, hiszen ez kvázi logója a filmnek.) A

főcímműzene a filmzene legfontosabb része, ennek hallatán minden néző azonosítja a filmet. A jól megválasztott főcímműzene alkalmas arra, hogy akár a vizuális látvány nélkül is képes legyen felidézni a nézőben a filmet, vagyis adott esetben még fontosabb eszköz lehet, mint a képek felidézése.

Ad 9. Az amerikai sorozat reklámozása során milyen arányt képvisel a sorozat filmzenéjének idézett főcímdala, illetve zenei vezérmotívuma abban, hogy a fogyasztó abból magára a sorozatra tudjon asszociálni?

A megkeresés nem tartalmazta, hogy az amerikai sorozat reklámjai hol tekinthetőek meg. Ezért az eljáró tanács általános jellegű megállapítást tesz a válaszában.

Jelentős, a reklámból elhagyhatatlan rész a főcímműzene motívuma. A filmek reklámjában bevett gyakorlat az, hogy a filmben egyébként is alkalmazott zenék valamely karakterisztikus részét használják, így segítve azt, hogy a film üzenete már a reklámból is megismerhető legyen, illetve hogy a film azonosítható legyen. Jóval ritkábbnak tekinthető az, ha kifejezetten nem a film valamely zenéjét választják a reklámhoz kísérőzenének, ennek oka rendszerint az, hogy a reklámba bekerülő vizuális elemek túlnyomó része nem a főcímműzenéhez kapcsolódik. Ebben az esetben egyértelműen az általánosan elterjedt megoldást választották.

Ad 10. Az amerikai sorozat későbbi generációinak filmzenéjében felismerhető-e az elsőgenerációs (plágiummal érintett) sorozat filmzenéje, illetve annak zenei vezérmotívuma?

Az eljáró tanács részére rendelkezésre bocsátott link öt film előzetesét mutatja be. Ezek közül az első semmilyen azonosságot nem mutat a kérdéses zenéssel.

A második az összehasonlításokhoz elsőként mellékelte demonstrációt.

A harmadik a témafejtés variánsára épül, azonosítható az eredetivel.

A negyedik már csak távoli, jelentéktelen variánsát tartalmazza a kérdéses témafejtésnek. Ez a variáns azonban nem központi témája a mellékelte zenének, itt már nem merül fel a plágium.

Az ötödik semmilyen azonosságot nem mutat az előző kérdésekben vizsgált V. Gy., illetve S. L. zenével.

Dr. Bacher Gusztáv, a tanács elnöke

Dr. habil. Grad-Gyenge Anikó, a tanács előadó tagja

Dr. Wolf Péter, a tanács szavazó tagja

* * *

ZENÉS SZÍNJÁTÉK TÁRSSZERZŐSÉGE

SZJSZT-10/2017

A megkereső törvényszék által feltett kérdések

1. *A rendelkezésre álló adatok alapján állapítsa meg, hogy az Ny. című, 1932-ben bemutatott zenés mű ősműnek tekinthető-e, amennyiben igen, ezt milyen adatok támasztják alá!*
2. *Megállapítható-e, hogy az alapmű kinek/kiknek az alkotása? Megállapítható-e, hogy a műrészek egymásra tekintettel jöttek-e létre, azaz az egyik művész alkotása a másakra tekintettel jött létre közös cél elérése érdekében? Megállapítható-e, hogy a felperes jogelőd melyik műrészt alkotta?*
3. *Beszélhetünk-e többszerzős eredeti műről? Amennyiben az N. K., H. I., illetve F. I. alkotása, az közös műnek minősül-e, avagy összekapcsolt műről van szó. Amennyiben összekapcsolt műről van szó, megvalósult-e az alperes részéről jogsértés azáltal, hogy az eredeti mű valamely részeit – a fenti személyektől eltérő – más szerzők műveivel kapcsolta össze és vitte színre?*

Az eljáró tanács szakértői véleménye

Előzetes megjegyzések

Az eljáró tanács az SZJSZT-re vonatkozó jogszabályban (a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvényben, a továbbiakban: Szt.), valamint a 156/1999. (XI.3.) Korm. rendeletben és végrehajtási szabályzatában előírtak szerint működik, kizárólag a feltett kérdések és a benyújtott iratok alapján alakítja ki véleményét, helyszíni szemlét nem tart. (Lásd különösen az említett kormányrendelet 8. §-át.)

A jelen megkeresésben feltett kérdések tekintetében szükséges azt is hangsúlyozni, hogy a kormányrendelet 1. § (2) bekezdése alapján a testület hatásköre a vitás kérdések Szt. alapján való megválaszolása. Eszerint szerzői jogi jogvitás ügy az Szt.-ben szabályozott szerzői, szomszédos és adatbázis-előállítói jogok érvényesítésével összefüggő bármely jogvita.

Utalni kell itt arra, hogy a vita tárgyát képező alkotás(ok) az Szt. hatálybalépését megelőzően születtek, azonban arra a kérdésre vonatkozóan, hogy ezek milyen műveknek minősülnek, a rajtuk fennálló jogok még védettek-e, az Szt.-t kell alkalmazni. Ez következik az Szt. átmeneti rendelkezéseiből, és különösen a 107. §-ból, amelyek a védelem fennálltával kapcsolatos ezen kérdések tekintetében nem adnak eltérő szabályokat.

A feltett kérdések megválaszolásához ugyanakkor szükséges rögzíteni a törvényszék által a kirendelő végzésben összefoglalt történeti tényállásból kiolvasható kronológiát.

Eszerint a zenés mű

- első változata N. K. szerző által jegyzetten 1929-ben került színre, akkor még csak jelenetként (nem színdarabként),
- majd 1931-ben egy német zenés film készült a szerző műve nyomán.
- Ezt követően Magyarországon a szerző a filmbeli történetet magyar nyelvre visszafordította és színpadi művé alakította.
- Az első zenés változatot 1932-ben mutatták be, szerzőként N. K. mellett hol F. I. zeneszerző feltüntetésével, hol N. K.-t és H. I.-t közös szövegíróként feltüntetve.
- 1948 óta F. I. és H. I. neve nem tűnik fel, viszont társszerzőként már feltűnik K. A., T. D.,
- de látható olyan változat is, amikor harmadikként H. R. szerző jelenik meg.
- A későbbi bemutatókon újabb és újabb zeneszerzők, szövegírók jelentek meg.
- 1979-ben került bemutatásra a mű N. K.–F. Sz.–Sz. I.-féle változata. Ez a színházi előadás képezte az alperes által bemutatott előadás anyagát is. Sz. I., az akkori színház dramaturgja javasolta F. Sz.-nek, hogy hagyják el az eredeti zenét és dalszövegeket, és ők ketten írjanak új dalokat. Az átdolgozáshoz nem kérték az eredeti szerzők jogutódainak hozzájárulását.
- Az alperes 2014-ben mutatta be először a mű átdolgozott változatát. A németből visszafordított magyar prózai mű adja az alperes által előadott mű szövegekönyvét.

Közismert, igazolható tényként rögzítjük még, hogy H. I. 1942-ben, N. K. 1954-ben, F. I. 1976-ban hunyt el. A felperes H. I. jogutódja.

Az eljáró tanács előljáróban meg kívánja jegyezni, hogy az Szjt. 5. §-a szerint közös műről akkor is lehet beszélni, ha több szerző olyan művéről van szó, amelynek részei nem használhatók fel önállóan [5. § (1) bekezdés], illetve ha a közös mű részei önállóan is felhasználhatók [5. § (2) bekezdés].

Az előbbi esetben (összeolvadó, önállóan nem felhasználható részekből álló közös művek) szinte szükségszerű, hogy a szerzők egymásra tekintettel, együtt alkossanak, míg az utóbbi körbe tartozó művek esetében előfordulhat az, hogy együttesen, egymásra tekintettel alkossanak és az is, hogy egymástól függetlenül jöjjön létre a mű egyik és másik része. Ahhoz azonban, hogy egymásra tekintettel alkotottnak, közös műnek lehessen tekinteni egy művet, mindenképp szükséges, hogy minden szerző a többszerzős mű létrehozására irányuló egyetértő elhatározással alkosson, vagy legalábbis saját maga adja hozzájárulását egy már meglévő műve más, arra tekintettel születő műhöz kapcsolásához. (Nyilvánvalóan nem lehet egymásra tekintettel alkotottnak minősíteni azokat a műveket, amelyeknek például az egyik szerzője a többszerzős mű megszületésekor már nem élt. Ebben az utóbbi esetben közös műről nem beszélhetünk, legfeljebb a korábban létrehozott mű átdolgozása lehet a későbbi, további hozzájárulásokkal megváltoztatott mű.)

Az Sztj. 5. § (1) bekezdése alá tartozó művek esetében egy a mű *minden részére közös szerzői jog* keletkezik, amely kétség esetén egyenlő arányban illeti meg a szerzőtársakat, és a szerzői jog megsértése ellen is bármelyik szerzőtárs önállóan is felléphet. Az 5. § (2) bekezdés alá tartozó művek esetében a *saját rész* tekintetében a szerzői jogok *önállóan* gyakorolhatók (összekapcsolt művek). Az összekapcsolt művekből álló, de minden részében együttesen alkotott közös mű (például egy könnyűzenei mű, amelynek zenéjét is, szövegét is többen együtt írták) jogai is gyakorolhatók önállóan, de valamely részének más művel való összekapcsolásához az eredeti közös mű valamennyi szerzőjének hozzájárulása szükséges. Átdolgozás esetében a származékos mű felhasználása egyaránt igényli az eredeti és az átdolgozott mű szerzőinek engedélyét.

Bármely kategóriába tartozik azonban a mű, a védelmi idő számítása a közös művek tekintetében egységesen történik, mivel mindegyik altípus közös műnek minősül, az Sztj. jelenleg hatályos 31. § (2) bekezdése értelmében pedig a hetvenéves védelmi időt a szerző halálát követő év első napjától, közös művek esetében az utoljára elhunyt szerzőtárs halálát követő év első napjától kell számítani. Átdolgozás esetében a védelmi idő elválik az eredeti és az új mű tekintetében, az újabb mű nem hosszabbítja meg az eredeti mű védelmi idejét, az akár le is járhat korábban.

Mindezek alapján az eljáró tanács a feltett kérdésekre az alábbi válaszokat adja, az első és a második kérdést azok logikai összefüggése miatt együtt válaszolva meg.

Ad 1–2. A kirendelő végzésben közölt adatok alapján megállapítható, hogy az 1932-ben bemutatott zenés színpadi mű N. K. író, F. I. zeneszerző és H. I. zeneszövegíró közös műve volt. N. K. szöveggönyve alapjául az előzetesen meglévő saját színpadi művét használta fel. Ez az előzetesen meglévő színpadi mű a korábban szintén általa készített 1931-es filmforgatókönyv magyarra fordított és színpadra adaptált változata, amelynek létrehozása igen nagy valószínűséggel függetlenül történt a későbbi megzenésítéstől és a hozzá később készített verses betétektől. Önmagában az a tény, hogy N. K. színdarabja önállóan nem került színpadra, nem bír jelentőséggel a tekintetben, hogy a későbbi zenés bohózat zeneszerzőjével és dalszövegírójával közös műnek kell-e tekinteni, mivel a mű már igen nagy valószínűséggel a megzenésítés és a verses betétekkel való ellátás előtt létezett. Az önálló műként való értelmezhetőségnek nem feltétele a zenés előadást megelőző önálló bemutatás, amire azonban a benyújtott dokumentumokból tudhatóan a későbbiekben számos alkalommal sor került. Arra az eljáró tanács nem talált bizonyítékot, hogy a szöveges színdarabot N. K. csak később, a zenés változat elkészítését követően „fejtette volna le” a zenés változatról.

A felperes álláspontja szerint „*az eredeti alkotói hármás egy egységes művet hozott létre, amely N. K.–H. I.–F. I. zenés műként került bemutatásra, ezért a prózai szövegeknek elválaszthatatlan része a zene és annak szövege. Mivel H. I. nem csak dalszövegíró volt, így olyan műről beszélhetünk, amely több szerző közös művének minősül, annak részei nem használhatók fel*

önállóan, a szerzői jog együttesen és egyenlő arányban illeti meg a szerzőtársakat.” A benyújtott iratokból nem állapítható meg, hogy H. I. a prózai szövegek megalkotásában is részt vett volna. Erre vonatkozóan adatot nem találtunk, sőt, ellenkezőleg: a művekkel kapcsolatos történések arra engednek következtetni, hogy a prózai szöveget mindig mindenki N. K. kizárólagos alkotásának tekintette.

Meg kívánja jegyezni az eljáró tanács azt is, hogy önmagában az a tény, hogy H. I. élete folyamán nem csak dalszövegeket írt, szintén nem bír jelentőséggel a jelen ügy szempontjából, ha csak nem kerül az bizonyításra, hogy H. I. e prózai mű tekintetében is közreműködött *alkotóként*. A felperesnek az az állítása, hogy *„a társszerzői hármasnál mindannyiuk tehetsége kellett ahhoz, hogy egy ilyen kiváló és mulatságos mű létrejöhesse, és patikamérlegen nem súlyozható kinek milyen szerepe volt a próza, a zene és a dalszövegek megszületésének terén”*, nem bír bizonyító erővel a tekintetben, hogy ez az alkotófolyamat milyen szintű és szerzői jogi szempontból releváns jellegű együttműködést jelentett. Utalni kell arra is, hogy a becsatolt korabeli színlapok nem hogy a prózai szöveg szerzőjeként, de egyes esetekben szerzőként sem tüntetik fel H. I.-t.

Véleményünk szerint a felperes jogelődje, H. I. az 1932-ben bemutatott zenés mű zeneszövegeit írta. A kirendelő végzés adataiból látható, hogy az N. K.–F. I.–H. I. alpművet a '30-as, '40-es években többször átírták azzal, hogy a zenei részt és a zeneszövegeket más szerzők műveivel helyettesítették. Arra nincsenek adatok (és ez a jelen ügy szempontjából nem is lenne releváns), hogy ez milyen szerzői megállapodások, együttműködések alapján történt.

A szóban forgó jogvitában tehát az N. K.–F. I.–H. I. zenés mű tekinthető alpműnek, ősműnek. A felperesi véleménnyel szemben ennek a műnek a szöveggönyve, zenéje és zeneszövegei önállóan is felhasználhatók (például a zene vagy a zeneszöveg kiadása) és – ennek előfeltételként – egymástól is elválaszthatók. Ez a közös mű az Szjt. 5. § (2) bekezdése szerinti olyan összekapcsolt közös mű, amelynek részeit a szerzők nem együttesen alkották. Következésképpen ennek a közös műnek egyes részei külön felhasználására az illető szerzők, illetve jogutódai maguk gyakorolhatták (gyakorolhatják) az engedélyezési jogot, ideértve a részek más szerző művével való összekapcsolását is.

Ad 3. Amint az előző válaszban kifejtettük, az 1932-ben bemutatott zenés színpadi mű többszerzős mű, azon belül is az Szjt. 5. § (2) bekezdése szerinti olyan összekapcsolt közös mű, amelynek a részeit a szerzők nem együttesen alkották. Az N. K.–F. I.–H. I. zenés mű még védelmet élvez, és annak egészében, az eredeti formájában való felhasználásához szükséges lenne valamennyi szerző jogutódjának az engedélyére.

Az alperes azonban nem ezt használta fel, hanem csak ennek egy részét, az N. K. által írt szöveggönyvet, amennyiben azt más szerzők, F. Sz. és Sz. I. egy újabb zenés színpadi művé dolgozták át. Ez az újabb, 2014-ben bemutatott mű az 1979-ben először előadott N. K.–F. Sz.–Sz. I. zenés színpadi mű. A rendelkezésre álló történeti adatokból arra lehet követke-

tetni, hogy az F. Sz.-szel és Sz. I.-vel új zenével és új szöveges betétekkel ellátott darab készítésekor a szerzőknek kifejezett szándékuk volt, hogy csak az eredeti színdarabot használják fel, továbbá egyértelmű, hogy F. Sz. és Sz. I. nem használta fel sem a korábbi zenét, sem a verses betéteket. Ezt támasztja alá az Artisjus által kiadott szerzőségi igazolás is.

Mindezek miatt pedig a felhasználónak a bemutatáshoz, előadáshoz csak N. K. jogutódaitól kellett engedélyt kérnie, H. I. jogutódaitól nem. A H. I.-jogutódokat illetően csak akkor lehetne jogsértésről beszélni, ha bizonyítást nyerne, hogy H. I. annak idején a prózai szöveg (szövegkönyv) elkészítésében is egyéni, eredeti (alkotó) módon közreműködött.

*Dr. Gyertyánfy Péter, a tanács elnöke
Dr. habil. Grad-Gyenge Anikó, a tanács előadója
Victor Máté, a tanács szavazó tagja*

* * *

AZONOSÍTHATÓ RÉSZ ÉRTELMEZÉSE (AZ ÁTDOLGOZÁS VÉLELMÉ). ZENEMŰRÉSZLET ÉS HANGSZIGNÁL ÖSSZEHASONLÍTÁSA

SZJSZT-16/2017

A Fővárosi Törvényszék által feltett kérdések

1. *Vizsgálja meg az 5. sorszámú beadványhoz csatolt CD-mellékletet, amely a perbeli zenerészleteket tartalmazza, azok összevetésével állapítsa meg, hogy a dalrészlet és a hangszignál azonosítható zenerészletnek minősülnek-e, és mint ilyenek hasonlóak-e egymáshoz! A hasonlóság meglétét vagy hiányát fejtse ki szakmai szempontból is!*
2. *Amennyiben a két mű egymás zenei átdolgozása lenne, úgy állapítsa meg a felhasználás százalékos értékét is!*

A megkereséshez csatolt mellékletek

A Szerzői Jogi Szakértő Testület szervezetéről és működéséről szóló 156/1999. (XI. 3.) Korm. rendelet 8. §-ának (1) bekezdése szerint a testület nevében az eljáró tanács a feltett kérdések és a benyújtott iratok alapján alakítja ki a szakértői véleményt, a tények megállapítására nem végez külön bizonyítást, nem tart helyszíni szemlét és nem idézhető. A törvényszék a megkereséshez csatolta a polgári ügy aktáját, amely tartalmazza a felek eddigi peres előadásait és a csatolt hanganyagot is.

A bíróság által összefoglalt rövid tényállás

A felperes szerzője az Artisjus Egyesületnél nyilvántartott zeneműnek. Ez a dal egy 2011. május 1-jén feltöltött videóban jelent meg először. A felperes 2016. március 28. napján észlelte, hogy az alperesi rádió a hírek felvezetésénél olyan hangszignált használ, amelynek alapja a felperesi vélekedés szerint az említett zenemű (annak refrénje). A felperesi megkeresésre az alperes nem válaszolt.

Ezt követően nyújtotta be a felperes a keresetet, amelyben kérte, hogy a bíróság állapítsa meg a szerzői jogi jogsértést, amely szerint az alperes 2016. március 28. napjától kezdődően megsértette a felperes névfeltüntetéshez való jogát, illetve engedélye nélkül sugározta a felperesi műből származó hangszignált. Kérte továbbá az alperest nyilatkozattal való elégtétel adására és a sérelmezett szignál megsemmisítésére kötelezni.

Az alperesi védekezés szerint egyrészt a felperes által szerzett dal mindössze öt hangból álló hangsora, amely a szignálban szerepel, nem minősül a dal azonosítható részének. Álláspontja szerint a két zene, illetve zenerészlet úgy hangnemében, mint ritmusában is eltér. Azaz a perbeli zeneszámok hasonlóságát is vitatta, hozzátéve, hogy a sérelmezett esetre emlékeztető hasonlóság számos zeneműben megtalálható.

Az eljáró tanács szakvéleménye

A szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Szt.) rendelkezései szerint:

1. § (1) *Ez a törvény védi az irodalmi, tudományos és művészeti alkotásokat.*

(2) *Szerzői jogi védelem alá tartozik – függetlenül attól, hogy e törvény megnevezi-e – az irodalom, a tudomány és a művészet minden alkotása. Ilyen alkotásnak minősül különösen: e) a zenemű, szöveggel vagy anélkül.*

(3) *A szerzői jogi védelem az alkotást a szerző szellemi tevékenységéből fakadó egyéni, eredeti jellege alapján illeti meg. A védelem nem függ mennyiségi, minőségi, esztétikai jellemzőktől vagy az alkotás színvonalára vonatkozó értékítéllettől.*

16. § (1) *A szerzői jogi védelem alapján a szerzőnek kizárólagos joga van a mű egészének vagy valamely azonosítható részének anyagi formában és nem anyagi formában történő bármilyen felhasználására és minden egyes felhasználás engedélyezésére. E törvény eltérő rendelkezése hiányában a felhasználásra engedély felhasználási szerződéssel szerezhető.*

Az „azonosítható rész” fogalmát a testület a 44/2007. sz. szakvéleményében már korábban részletesen elemezte az alábbiak szerint:

„A szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Szt.) 16. §-ának (1) bekezdése szerint a szerzői jogi védelem alapján a szerzőnek kizárólagos joga van a mű egészének vagy valamely azonosítható részének anyagi formában és nem anyagi formában tör-

ténő bármilyen felhasználására és minden egyes felhasználás engedélyezésére. Az „azonosítható rész”-re való utalás az egyes iparjogvédelmi és szerzői jogi törvények módosításáról szóló 2003. évi CII. törvény nyomán, az információs társadalomban érvényesülő szerzői és kapcsolódó jogok egyes kérdésekben történő összehangolásáról szóló európai parlamenti és tanácsi 2001/29/EK irányelv (a továbbiakban: Infosoc-irányelv) 2. cikkének való széles körű megfelelés céljával került be az Sztj.-be. Az utalás beszúrásának a közösségi jognak való megfelelésen túli célja az volt, hogy az – egyébként egységes – joggyakorlat nyomán a normaszöveg szintjén is egyértelművé váljon, hogy a szerzői kizárólagos engedélyezési jog nem csupán a művek egészben való felhasználására, hanem az azonosítható, felismerhető részek felhasználására is kiterjed. (Ezt az értelmezést megerősíti az idézett törvény 53. §-ához fűzött miniszteri indoklás is.) Akkor azonosítható a rész a művel, vagyis akkor felismerhető a részből az egész, ha a kiemelt rész ugyanúgy hordozza a szerző szellemi tevékenységéből fakadó egyéni-eredeti jelleget [Sztj. 1. § (3) bek.], mint a teljes alkotás. Az azonosíthatóság oltalmi kritériuma tehát érdemét tekintve azonos a szerzői jogi védelem egyéni-eredeti jellegre vonatkozó kritériumával: az azonosíthatóság azt jelenti, hogy az érintett részből egyértelműen meghatározható, hogy mely mű részletéről van szó, hiszen kisebb terjedelemben is tükrözi a szerző személyiségét, azzal kétségtelenül összekapcsolható.”³

A testület nevében eljáró tanács a két hangfelvétel meghallgatását követően megállapította, hogy a szignál és a zenemű részlete is alkalmas arra, hogy önállóan szerzői jogi védelem alatt álló zenemű, illetve annak azonosítható része lehessen, mert egyéni-eredeti jelleggel bír. Tekintettel arra, hogy a védelem nem függ mennyiségi, minőségi, esztétikai jellemzőktől, ezért egy öt hangból álló zenemű is lehet mű, a védelemhez nem szükséges, hogy hosszú legyen. Ugyanakkor minél rövidebb, vagy akár csak pár hangból áll egy szignál, annál nagyobb az esély arra, hogy egy másik műre hasonlítson.

Azonban egy esetleges hasonlóság a szerzői jogban nem okoz problémát, mivel itt nem követelmény sem az újdonság, sem az újszerűség. A testület több szakértői véleményében rámutatott arra, hogy egy alkotás akkor *egyéni*, ha az adott körülmények között lehetőség van többféle kifejezési módra, s ezek közül a szerző egyéni módon valósítja meg azok egyikét vagy másikat, és akkor *eredeti*, ha az nem csupán valamely már meglévő alkotás szolgai másolata.⁴

Az eljáró tanács megjegyzi, hogy a hangfelvételen hallható szignál, nem „csak” négy hangból, pontosabban négy akkordból áll, hanem a motívum alatt akusztikus kíséret is hallatszik, ami szintén a szignál része, és a szignál után a hírolvasás alatt folytatódik.

³ SZJSZT-44/2007 – Dalszöveg részletének szerzői jogi védelme: http://www.sztnh.gov.hu/testuletek/SZJSZT/SZJSZT_szakvelemenek/2007/2007PDF/SZJSZT_szakv_2007_44.pdf.

⁴ SZJSZT-38/2003 – Külsős óraadók előadásainak szerzői jogi védelme: https://www.sztnh.gov.hu/sites/default/files/SZJSZT_szakvelemenek_pdf/SZJSZT_szakv_2003_038.pdf.

A törvényszék 1. kérdése

Vizsgálja meg az 5. sorszámú beadványhoz csatolt CD-mellékletet, amely a perbeli zenerészleteket tartalmazza, azok összevetésével állapítsa meg, hogy a dalrészlet és a hangszignál azonosítható zenerészletnek minősülnek-e, és mint ilyenek hasonlóak-e egymáshoz! A hasonlóság meglétét vagy hiányát fejtse ki szakmai szempontból is!

A zenetörténet során, megszámlálhatatlanul sok helyen lehet találkozni *dó, tí, szó, lá, szó* figurációval. Ez a négy hang ilyen sorrendben rengeteg helyen fordul elő a barokk zenétől napjainkig. Azt, hogy ebből mikor lesz téma vagy szignál – mivel a zene időben zajló művészet – a zene ritmusa, tempója, funkciós rendje és elsősorban zenei hangsúlyrendszere dönti el.

Nagyon fontos a tonális és funkciós zenében a harmóniasor, amely meghatározza a dallam karakterét, továbbá az egy-hármas, vagy a kettő-négyes lüktetés, indulás és a megérkezés, a felütés vagy a hangsúly.

A vizsgált két zene ugyan egyforma távolságokra eső hangokat használ, mégpedig a felperes dallama Á-dúrban (a továbbiakban: Á dallam), az alperes dallama pedig G-dúrban (a továbbiakban: G dallam) teszi mindezt, ennek ellenére a két zene teljesen más.

A két dallamot vizsgálva a felsorolt és egyben legfontosabb szakmai szempontok szerint (tempó, hangsúly, ritmika, funkciós váz) a következőket lehet megállapítani:

- Az Á dallam tempója lassabb, a G dallamé sodróbb és gyorsabb.
- Az Á dallam végig egy-hármas lüktetésű (beat), a G dallam kettő-négyes lüktetésű (off-beat).
- Az Á dallam a metrumban szünettel indul, és fent marad a domináns funkción, a G dallam pedig súllyal indul, és súlyra érkezik.
- Az Á dallam a nyolc-nyolcad függvényében 2213-224 (szimmetrikusan osztható a négy negyedben az első ütemben: 2+2=4, 1+3=4 a második ütemben pedig 2+2=4, és a 4 az maga az osztó, azaz az ütemet kettéosztva felezhető.)
- A G dallam aszimmetrikus felosztású, pedig 332-332, ebből adódóan pedig nem felezhető.
- Az Á dallam első üteme szubdomináns, a második domináns, azaz nem záródik tonikán, hanem fent marad a domináns funkción, a G dallam pedig hangsúllyal záródik a tonikai funkción.
- Az utolsó szempont, hogy az Á dallam vokális és a G dallam instrumentális, ebből adódóan a zenék súly- és ritmusrendszere is más.

A testület nevében eljáró tanács a két hangfelvétel meghallgatását követően, azok összevetéséből azt állapította meg, hogy a dalrészlet és a hangszignál azonosítható zenerészletnek minősülnek, a két zenerészlet azonban nem hasonlít egymásra.

A törvényszék 2. kérdése

Amennyiben a két mű egymás zenei átdolgozása lenne, úgy állapítsa meg a felhasználás százalékos értékét is!

Mivel a testület nevében eljáró tanács az 1. kérdésre nemleges választ adott, zenei átdolgozás nem történt, szerzői jogi szempontból felhasználás nem történt.

*Dr. Munkácsi Péter, a tanács elnöke,
Dr. Legeza Dénes István, a tanács előadó tagja
Binder Károly, a tanács szavazó tagja*

Összeállította: Barsvári Tímea